

ROCOV UTRECHT

regionaal overleg consumentenorganisaties
openbaar vervoer

Connexxion Openbaar Vervoer
t.a.v. dhr. R.M. Ouwehand
Postbus 224
1200 AE Hilversum

Betreft: advies vervoerplan provincie Utrecht 2013

Utrecht, 28 mei 2012

Geachte heer Ouwehand,

Dank u zeer voor uw adviesaanvraag vervoerplan provincie Utrecht 2013. Uiteraard geeft het ROCOV-Utrecht u graag advies.

INLEIDING

Het ROCOV is verheugd dat het Vervoerplan niet de sfeer van inkrimping en bezuiniging ademt die in andere regio's de gedachten en (financiële) mogelijkheden lijken te bepalen. Het Vervoerplan bevat geen voorstellen waardoor gebieden onbereikbaar worden (hoewel de voorgestelde situatie in Polsbroek niet onze instemming heeft). Er worden zelfs voorstellen gedaan om de bereikbaarheid van wijken te verbeteren (Woerden).

Het ROCOV waardeert de wijze waarop het door Connexxion wordt betrokken bij de ontwikkeling van de plannen. Het is prettig zaken juist wel of niet terug te zien die het gevolg van dat contact zijn. Dit meedenken is overigens een continu proces. Ook bij de formulering van deze reactie zijn wensen en ideeën naar boven gekomen. Daarop komen wij nog terug.

In onze reactie houden wij de volgorde aan van uw vervoerplan. Uiteraard heeft het ROCOV bij de afzonderlijke voorstellen de nodige kanttekeningen. Die komen daar aan de orde.

Knellende voorschriften: materieelinzet

Op enkele plekken in het concept-Vervoerplan valt op dat concessiebepalingen over het in te zetten materieel efficiency-verhogende maatregelen belemmeren. De voorschriften beperken onder andere de mogelijkheden om het aantal ritten op de succesvolle spitslijnen tussen Amersfoort, Leusden en De Uithof uit te breiden en om Amersfoortse stadslijnen te koppelen aan interlokale lijndiensten, waardoor de reiziger vaker dan mogelijk is te maken heeft met een overstapverbinding.

Tussen de regels door lezen wij het verzoek van de vervoerder tot vrijstelling van deze bepalingen, zodat er voorstellen kunnen worden uitgewerkt voor een efficiëntere materieelinzet, koppeling van lijnen en meer rechtstreekse verbindingen. De onderhavige voorschriften hebben bij de spitslijnen betrekking op het comfort en bij de Amersfoortse stadsbussen op de doorstroming in de bussen. In de concessie-eisen is het nergens aan de orde dat er materieel zou moeten of kunnen worden ingezet dat niet aan de eisen van toegankelijkheid voldoet. Dat zou voor het ROCOV overigens ook niet bespreekbaar zijn.

Het ROCOV – en het toen nog bestaande Consumentenplatform OV van de gemeente Amersfoort – hebben bij de aanbesteding van harte begroet dat de stads- en streeklijnen in één concessie zouden gaan vallen, omdat daardoor integratie van lijnen mogelijk werd, wat zowel voor de vervoerder als de reiziger voordelen zou kunnen opleveren.

Aan Rocov-Utrecht nemen deel: CliëntenBelang Utrecht, COSBO, Fietzersbond afdeling Utrecht, Hogeschool Utrecht, Natuur- en Milieufederatie Utrecht, ROVER, SOLGU, Universiteit Utrecht, USF Studentenbelangen, Utrechtse vereniging Kleine Kernen en de Vervoerco UMC.

ROCOV UTRECHT

regionaal overleg consumentenorganisaties
openbaar vervoer

Zonder de betreffende concessiebepalingen direct in het algemeen te willen afschaffen, staat het ROCOV dan ook zeker open voor ruimere inzetmogelijkheden voor de verschillende types materieel en ziet concrete voorstellen met belangstelling tegemoet.

Knellende techniek: complicaties bij doorkoppeling van lijnen

Het koppelen van lijnen in de exploitatie kan op verschillende niveaus plaatsvinden. Het kan een rol spelen in een efficiënte omloop van materieel en personeel, zodat stilstand en wachttijden worden verminderd. Het reizend publiek heeft hiermee niet direct te maken.

Een ander effect kan zijn dat rechtstreekse verbindingen ontstaan, zodat reizigers in de doorgaande bus kunnen blijven zitten en niet hoeven over te stappen.

In de praktijk is gebleken dat de gebruikte technische systemen hierop niet altijd zijn voorbereid. Vaak reageert de techniek bij wisseling van lijnnummer alsof de bus zijn eindbestemming heeft bereikt en een nieuwe rit op een andere lijn begint. Dit heeft gevolgen voor de reisinformatie (reisplanners moet “nul minuten overstap” herkennen), DRIS-panelen en de chipkaartapparatuur. In het ergste geval moeten doorgaande reizigers uitchecken, overstappen (volgens reisadvies soms zelfs wachten op de volgende rit) en weer inchecken. Hoewel aan oplossingen wordt gewerkt zijn deze problemen niet goed voor de bedoeling van de doorkoppeling: juist de onervaren reiziger wordt geconfronteerd met ongemak, waar juist gemak de insteek van de maatregel zou moeten zijn.

Het ROCOV zou het liefst zien dat bij doorkoppelingen wordt gekozen voor één lijnnummer, zodat heldere communicatie mogelijk is.

Knellende grenzen

Het ROCOV is erg gevoelig voor gebrek aan samenwerking tussen vervoerbedrijven en/of overheden over de grenzen van concessiegebieden heen.

Het concrete voorstel met betrekking tot lijn 106 komt aan de orde bij de Streeklijnen Zuidwest. Het ROCOV is met name ontstemd door de formulering dat het dorp Vlist “in Zuid-Holland ligt”, en dat de bediening dus niet onder de concessie van de provincie Utrecht valt. Wij beseffen dat Zuid-Holland de bediening van Vlist (300 inwoners) niet in de concessie heeft voorgeschreven en handhaving van dat deel van de route niet bij de vervoerder(s) kan worden gedwongen. Het ROCOV houdt bij de advisering rekening met de mening van het Reizigersoverleg Midden-Holland (ROM).

Vanaf 2013 wordt de concessie “Duin- en Bollenstreek/Leiden/Midden-Holland” van Connexxion overgenomen door Arriva. Het ROCOV mist aandacht voor de eventuele consequenties in de adviesaanvraag.

Het ROCOV hecht er sterk aan dat de bestaande doorgaande exploitatie van de lijnen 195/295 (Utrecht – Schoonhoven – Rotterdam Capelsebrug) wordt voortgezet, ongeacht vanuit welke concessie en door welke onderneming dit wordt uitgevoerd. Daarbij moeten complicaties voor reizigers – ook op tariefgebied – worden voorkomen.

BRU

In deze reactie doet het ROCOV op enkele plekken de aanbeveling in samenspraak met het BRU te komen tot (nog) betere voorstellen. (Zie lijn 81 Driebergen-Zeist – Woudenberg en Verdere wensen Noordwest (lijn 127/143).

STADSLIJNEN AMERSFOORT

Hoewel er in Amersfoort na de ervaringen in 2002 de nodige huiver bestaat ten aanzien van de inzet van 8-persoonsbussen op de stadslijnen, kan het ROCOV instemmen met de inzet dit materieel op lijn 1 na 21.00 uur, op voorwaarde dat bij een groter passagiersaanbod terstond alsnog vervoer wordt aangeboden. Onder terstond verstaan wij binnen 15 minuten. Dit moet gezien de nabijheid van de garage mogelijk zijn. Een overweging hierbij is dat lijn 1 grotendeels op heen- en terugweg dezelfde route rijdt en instappende reizigers niet worden geconfronteerd met plaatsgebrek doordat reizigers in de andere richting nog niet zijn uitgestapt. Dit laatste zou op lijnen met een lusroute een reële

Aan Rocov-Utrecht nemen deel: CliëntenBelang Utrecht, COSBO, Fietzersbond afdeling Utrecht, Hogeschool Utrecht, Natuur- en Milieufederatie Utrecht, ROVER, SOLGU, Universiteit Utrecht, USF Studentenbelangen, Utrechtse vereniging Kleine Kernen en de Vervoerzie UMC.

ROCOV UTRECHT

regionaal overleg consumentenorganisaties
openbaar vervoer

mogelijkheid zijn. De 8-persoonsbussen moeten wel als openbaar vervoer herkenbaar zijn. De groene huisstijlkleuren van Connexxion voldoen hier beter dan de neutrale witte kleur.

De verlegging van de route van lijn 1 langs het ROC in de Bokkeduinen heeft de instemming van het ROCOV.

Het ROCOV constateert met genoegen dat voorstellen voor routewijzigingen van lijn 1 en 8 in het Leusderkwartier als gevolg van voorgenomen eenrichtingsverkeer geen deel uitmaken van het Vervoerplan.

Tenslotte ziet het ROCOV graag dat werk wordt gemaakt van de aanleg van de haltes Mozartweg voor lijn 8.

Ontsluiting nieuwbouw ziekenhuis

De verplaatsing van het ziekenhuis heeft voor groepen reizigers (passagiers van lijn 1, 8 en vanuit Leusden, Woudenberg en Soesterberg) nadelen doordat zij zullen moeten gaan overstappen. Anderen krijgen daarentegen een rechtstreekse verbinding. Als rekening wordt gehouden met de doorgaande lijnen 3 en 5 wordt deze laatste groep nog groter (hoewel in een aantal relaties een reis met overstap in het centrum wel sneller en/of voordeliger zal zijn). Op het kaartje hebben wij deze gevolgen in beeld gebracht.

Het ROCOV brengt graag de haltesituering bij het ziekenhuis onder de aandacht. Het liefst zouden wij willen voorkomen dat busreizigers de drukke Maatweg moeten oversteken. Dat geldt voor de lijnen 3 en 76 in één richting en voor lijn 2 in beide.

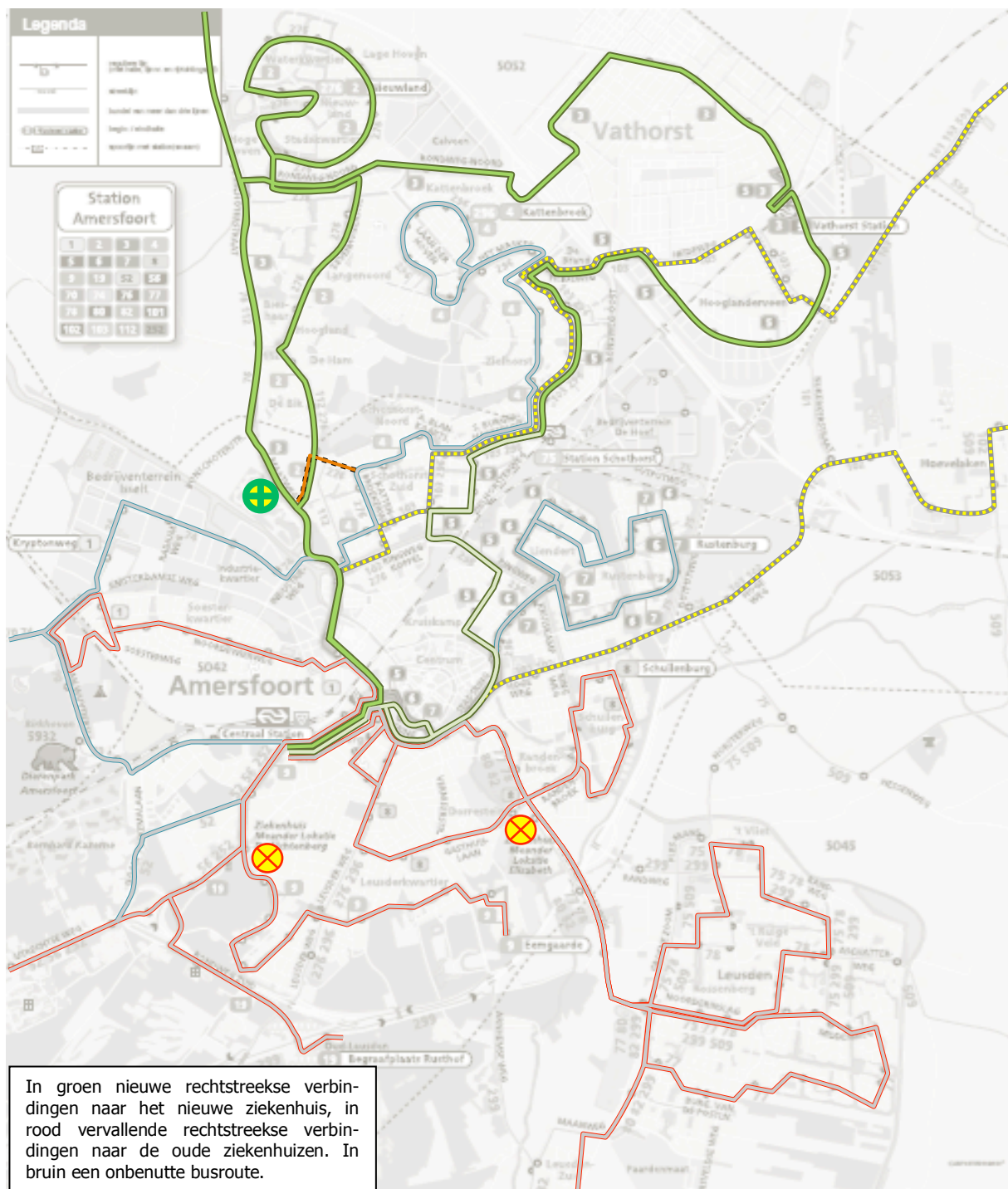
Hoewel het ROCOV net als Connexxion vindt dat het huidige lijnennet prima voldoet om het nieuwe ziekenhuis te bedienen, betreuren wij het dat er geen enkel voorstel wordt gedaan om de bediening nog beter te maken. Bedacht moet immers worden dat voor reizigers uit Soesterberg, Leusden, Schuilenburg of de Berg de verhuizing van het ziekenhuis zowel een langere reistijd (en hoger tarief) als een extra nodige overstap betekent.

Aan Rocov-Utrecht nemen deel: CliëntenBelang Utrecht, COSBO, Fietzersbond afdeling Utrecht, Hogeschool Utrecht, Natuur- en Milieufederatie Utrecht, ROVER, SOLGU, Universiteit Utrecht, USF Studentenbelangen, Utrechtse vereniging Kleine Kernen en de Vervoerzie UMC.

ROCOV UTRECHT

regionaal overleg consumentenorganisaties
openbaar vervoer

Het ROCOV ziet dan ook mogelijkheden lijnen wel aan elkaar te koppelen. Hoewel bijvoorbeeld de frequenties van de lijnen 2, 3, 76 (en wellicht 4, zie hieronder) niet overeenkomen met die van lijn 52, of 56 uit Soesterberg, of met die van 77, 78, 80, 82, 83 uit Leusden, zouden combinaties van koppelingen wel degelijk het onderzoeken waard zijn. Daardoor ontstaan overigens meer rechtstreekse verbindingen dan met het ziekenhuis alleen.

Tenslotte wijzen wij erop dat lijn 4 vanuit Schothorst thans afbuigt richting Vallekanaal. Het ziekenhuis zou goed bediend kunnen worden als lijn 4 wordt verlegd via de bussluis in de Elly Takmastraat. Lijn 4 zou dan eveneens een rol kunnen krijgen bij de lijnkoppelingen (zie hierboven). Bij verlegging van lijn 4 is wel aandacht nodig voor de bediening van Schothorst Zuid. Hier kan lijn 103 een rol gaan spelen, wellicht op sommige tijden aangevuld met lokale ritten.

Aan Rocov-Utrecht nemen deel: CliëntenBelang Utrecht, COSBO, Fietzersbond afdeling Utrecht, Hogeschool Utrecht, Natuur- en Milieufederatie Utrecht, ROVER, SOLGU, Universiteit Utrecht, USF Studentenbelangen, Utrechtse vereniging Kleine Kernen en de VervoerUtrecht UMC.

STREEKLIJNEN NOORDOOST

Bunschoten-Spakenburg

Het ROCOV is van mening dat op zo kort mogelijke afstand van het Spuiplein in Spakenburg een halte hoort te liggen. Dit is op zaterdagen al niet het geval en die afstand wordt in het voorstel nog groter. Het ROCOV betreurt dat en zou liever hebben gezien dat de doorstroming ook op de zaterdagse omleiding (door de Kuijperstraat) kon worden gehandhaafd. Niettemin verheugt het ons dat de gemeente Bunschoten zou willen meewerken aan de aanleg van een (toegankelijke) halte in de Talmastraat. Wel ziet het ROCOV deze halte liever dicht bij de Spuistraat gerealiseerd.

Leusden Tabakssteeg

Het ROCOV is verheugd dat deze woonwijk ontsloten wordt. Vanuit Leusden bereikt ons de wens de Tabakssteeg en Leusden-Zuid beter met het centrum van Leusden te verbinden dan met de lijnen 80, 82 en 83 gebeurt; deze slaan immers vanaf de Groenezoom direct af richting Amersfoort. Het ROCOV nodigt Connexxion uit hierover voorstellen te doen, waarbij de lijnen 75 en/of buurtbus 509 (Syntus-concessie Gelderland) zouden kunnen worden betrokken.

Woudenberg

Het ROCOV staat positief tegenover de voorgestelde route van lijn 81 door Woudenberg.

Met betrekking tot het weren van de lijnen 80 en 82 uit de Dorpsstraat is het ROCOV voorstander van een eenduidige lijnvoering in beide richtingen. Het ROCOV adviseert hierover negatief.

Soest en Soesterberg

De ideeën van de gemeente Soest over de plaats van het busstation in Soestdijk zijn het waard nader te worden uitgewerkt.

Het ROCOV is voorstander van handhaving van de bestaande route van lijn 56 in Soesterberg en ziet geen heil in bushaltes in de tunnelbak van de N237.

Soest – Amersfoort centrum op zaterdag

Het ROCOV begroet herstel van de eind 2008 vervallen verbinding tussen Soest en Amersfoort Centrum op zaterdag van harte, maar wijst erop dat een simpele verlenging van lijn 70 naar de Varkensmarkt op grote weerstand van omwonenden zal stuiten. Wel acceptabel zou het zijn als lijn 70 zou kunnen worden gekoppeld aan (ritten van) een van de stadslijnen 5, 6 of 7, als daardoor het aantal passerende bussen niet toeneemt. Het ROCOV ziet graag concrete plannen tegemoet.

Spitslijnen Amersfoort/Leusden – De Uithof

Het ROCOV kan instemmen met het voorstel om lijn 276 in Nieuwland 's middags niet de gehele lus te laten berijden, mits dit leidt tot besparing van een bus, zodat de vrijkomende capaciteit (elders) kan worden benut.

Het voorstel voor de routewijziging van spitslijn 276 via de Maatweg in plaats van de Kattenbroekerweg stuit binnen het ROCOV niet op bezwaren, evenmin als de voorgestelde route voor lijn 296 door Kattenbroek. Bij dit laatste zien wij graag bij de halte Lancering een goede overstaprelatie met lijn 3 gerealiseerd, zodat ook Vathorst van de spitslijnen kan meeprofiteren (nog liever zouden we zien dat 296 tot in Vathorst zou doorrijden). Het ROCOV ziet graag voorstellen om de bedieningstijden van lijn 276, 296 en 299 uit te breiden.

Het ROCOV mist een evaluatie van lijn 75 (spitslijn Amersfoort Schothorst – Leusden).

STREEKLIJNEN ZUIDOOST

Lijn 81 in Elst

Het ROCOV adviseert negatief op dit voorstel. Het ROCOV houdt er rekening mee dat de route in de toekomst weer gewenst is. De winst in rijtijd van enkele minuten weegt wat het ROCOV betreft niet op tegen het nadeel van het niet meer aandoen van een deel van deze route.

Lijn 81 Driebergen-Zeist - Woudenberg

De voorgestelde frequentieverlaging is een stapje verder in een neerwaartse spiraal. Niettemin zijn de argumenten wel steekhoudend.

Het ROCOV geeft graag in overweging de rol van lijn 81 in dit deel van Zeist nader te bezien. Het BRU is voornemens lijn 74 in de wijk Kerckebosch te laten vervallen en de voorziening te laten overnemen door lijn 59 uit Hilversum. Gezien de frequentie en bedieningsuren zou verlegging van lijn 81 via deze route de pijn enigszins kunnen verzachten.

Veenendaal

Hoewel het ROCOV oog heeft voor de problemen met de doorstroming, mede veroorzaakt door de lang gesloten overweg bij station Centrum, zijn wij voorstander van behoud van de bestaande route van lijn 83 via het Rembrandtpark, waar een drietal haltes zou vervallen. Als het plan doorgaat zou er een extra halte op de Rondweg-West nabij het kruispunt Rembrandtpark moeten komen om de nadelen op te vangen.

Het ROCOV vindt het jammer het dat buurtbuslijn 580 het kennelijk niet haalt. Wij zien echter niet in dat daardoor buurtbus 505 zou moeten vervallen (pag. 39 onderaan), dat is de Syntus-buurtbus naar Overberg.

STREEKLIJNEN NOORDWEST

Situatie in Mijdrecht (lijn 126 en 141)

Bijna elk jaar verandert er wel iets aan de lijnvoering van de lijnen 126 en 141 in Mijdrecht. Dat begon al ten tijde van de BBA en is sinds december 2008 doorgegaan met Connexxion. Dan weer niet via Molenland, dan weer wel, in een richting, of beide kanten op, wel door Twistvlied of juist niet, een grote lus binnen Mijdrecht of een kleine lus. Er valt zo langzamerhand geen touw meer aan vast te knopen.

In het dienstregelingjaar 2008-2009 heeft Connexxion negatieve ervaringen opgedaan met de kleine lus door Mijdrecht (lijn 126 alleen langs Adelhof en door de Anselmusstraat) waarbij de wijken Molenland en Twistvlied niet door lijn 126 werden bediend. Na dit reizigersverlies is besloten lijn 126 wel weer door beide wijken te laten rijden, met andere woorden, een grote lus door Mijdrecht en beide kanten op. Het ROCOV vindt het geen goed idee om die herstelde situatie nu te verslechteren door de grote lus door Mijdrecht slechts in één richting te laten rijden.

Het ROCOV is van mening dat in Mijdrecht enige rust gewenst is. Daarom zijn we er geen voorstander van de situatie in 2013 te veranderen en adviseren wij op dit punt negatief.

Lijn 126 in Abcoude

Het ROCOV vermeld hier niets over en verwijst naar ons advies op het Vervoerplan 2012.

Ongevraagd advies: Aansluiting lijn 130 op 120

Door de ritten van lijn 120 richting Utrecht een paar minuten later te laten vertrekken van station Breukelen, ontstaan betere aansluitingen voor overstappende reizigers van lijn 130 richting Maarssen, Zuilen en Utrecht. Lijn 130 een paar minuten eerder laten aankomen in Breukelen, door eerder te vertrekken uit Uithoorn kan ook: dat heeft hetzelfde effect. Bovendien verbetert daarmee ook de aansluiting op de treinen naar Utrecht, die sinds december 2011 één minuut eerder vertrekken dan voorheen. Ritten van lijn 120 uit Utrecht sluiten beter aan op lijn 130 richting Uithoorn als lijn 130 een paar minuten later vertrekt vanaf station Breukelen.

STREEKLIJNEN ZUIDWEST

Lijn 104 en 105 in Woerden

Het ROCOV staat positief tegenover deze wijziging waardoor in elk geval een deel van Snel en Polanen weer wordt ontsloten.

Verlegging/inkorting lijn 106

Het ROCOV is verbaasd dat over de langdurige omleiding van lijn 106 in verband met het werk aan de dijk in Vlist geen adviesaanvraag is ontvangen. De verbazing is alleen maar gegroeid nu blijkt dat de route na afloop van het werk niet is hersteld, naar verluidt omdat de chauffeurs het een te groot risico

ROCOV UTRECHT

regionaal overleg consumentenorganisaties
openbaar vervoer

vinden over de in hun ogen te smalle dijk te rijden. Daardoor is Polsbroek reeds geruime tijd alleen bereikbaar met buurtbuslijn 505.

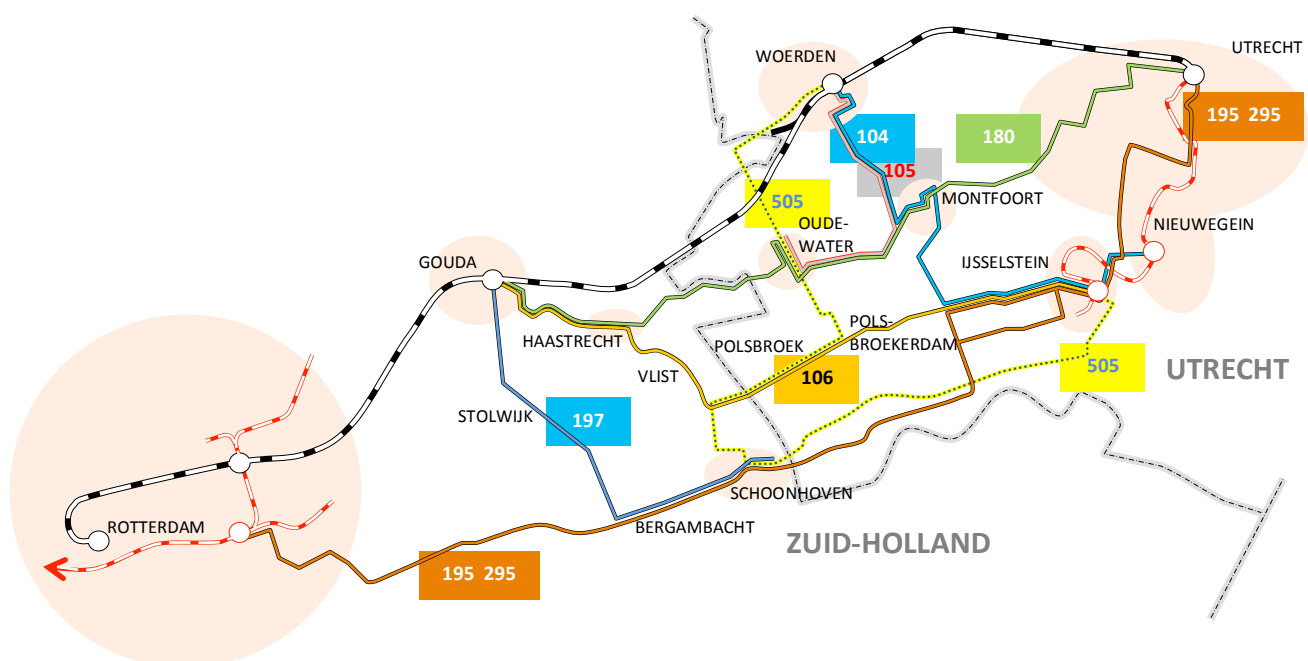
Het ROCOV is van mening dat Polsbroek (dat wil zeggen ook het deel ten westen van Polsbroekerdam) weer rechtstreeks met Gouda moet worden verbonden via de route door het dorp Vlist. Mocht dit niet met 12-meterbussen mogelijk zijn, dan is inzet van kleiner materieel voor ons bespreekbaar, waarbij op de drukste momenten misschien versterkingsritten nodig zouden zijn. Desgevraagd heeft Zuid-Holland aan onze collega's van het Reizigersoverleg Midden-Holland laten weten dat de provincie Utrecht dit niet zou toestaan.

Het ROCOV adviseert dan ook negatief over het voorstel om lijn 106 definitief naar Oudewater te laten afbuigen en voor de richting Gouda te laten aansluiten op lijn 180.

Het ROCOV betreurt de wijze waarop wordt gereageerd over de situatie die in het dorp Vlist is ontstaan. Jarenlang (sinds 1942) hebben Connexxion en haar voorgangers de bediening voor lief genomen; juist nu de Zuid-Hollandse concessie in andere handen komt is het geen probleem als de bediening zou worden gestaakt. (De betrokken overheden zijn de provincies Utrecht en Zuid-Holland en het Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard.)

De bevolking van de Lopiker- en de Krimpenerwaard vertoont sinds eeuwen een oriëntatie op zowel Hollandse als Utrechtse steden in de omgeving. Het buslijnnet ontwikkelde zich dienovereenkomstig met verbindingen naar Gouda, Schoonhoven, IJsselstein, Utrecht en Woerden.

Het ROCOV heeft hierover contact met het Reizigersoverleg Midden-Holland (ROM). Wij willen beiden graag worden geïnformeerd over de gang van zaken rond deze langdurige omleiding en de consequenties daarvan, over de ontbrekende adviesaanvraag en over de contacten tussen de provincies Utrecht en Zuid-Holland als concessieverleners.

Ten slotte

Natuurlijk zijn wij benieuwd naar uw reactie op ons advies. Wij verwachten uw schriftelijke reactie binnen vier weken na verzending van dit advies.

Met vriendelijke groet,

Aan Rocov-Utrecht nemen deel: CliëntenBelang Utrecht, COSBO, Fietzersbond afdeling Utrecht, Hogeschool Utrecht, Natuur- en Milieufederatie Utrecht, ROVER, SOLGU, Universiteit Utrecht, USF Studentenbelangen, Utrechtse vereniging Kleine Kernen en de Vervoerzie UMC.

ROCOV UTRECHT

regionaal overleg consumentenorganisaties
openbaar vervoer

drs. J. van Leijenhorst
Voorzitter ROCOV Utrecht

Aan Rocov-Utrecht nemen deel: CliëntenBelang Utrecht, COSBO, Fietzersbond afdeling Utrecht, Hogeschool Utrecht, Natuur- en Milieufederatie Utrecht, ROVER, SOLGU, Universiteit Utrecht, USF Studentenbelangen, Utrechtse vereniging Kleine Kernen en de Vervoerzie UMC.